

1. Belső Szakmai Műhely mint szervezetfejlesztési jó gyakorlat

A Belső Szakmai Műhely (továbbiakban BSZM) a 2015/2016. tanév elején alakult meg az intézményben azzal a szándékkal, hogy tevékenységével támogassa a pedagógusok egymástól való tanulását, amely szervezett órakeretek között biztosított legyen úgy, hogy nem lépünk ki az intézmény falai közül. A műhely céljai és feladatai a pedagóguskompetenciákban foglaltak alapján lettek meghatározva. A BSZM tevékenységét a műhely felelőse szervezi működési szabályzat alapján. A szabályzat tartalmazza a küldetésnyilatkozatot, a célokat és a feladatokat, a működési rendet, a hospitálások lebonyolításának menetét, fázisait, valamint a felhasznált nyomtatványmintákat, amelyeket évente frissítünk a javaslataink, tapasztalataink alapján.

A tanév során minden pedagógus legalább egy órát, foglalkozást tart és kétszer hospitál, valamint egy alkalommal felkérhető segítőként. Évenként kijelölésre kerül egy- két szakmai terület, melyek bemutatása, fejlesztése köré szerveződnek a bemutató foglalkozások. A 2015/2016. tanévben a csoportmunka és a differenciálás alkalmazása került kijelölésre. Minden tanév elején elkészül az évfolyamonkénti ütemezés októbertől májusig. A bemutató órák, foglalkozások havonkénti bontásban választhatóak a *Belső hospitálási terv* szerint. Az adott évfolyamra eső hónapban a pedagógus eldöntheti, hogy mely tantervi témát dolgozza fel bemutató foglalkozásán. A hospitálni kívánó pedagógusok előzetes írásbeli jelentkezés alapján látogathatják az órákat, foglalkozásokat. Egy foglalkozásra maximum 10 fő jelentkezhet be látogatóként. A jelentkezések után a bemutató foglalkozást tartó pedagógus a jelentkezők közül felkérhet egy kollégát, aki az előkészületi munkákban segít. A bemutatót tartó nevelő a tanítási órájáról, foglalkozásáról tervezetet készít, amely nyomtatott formában és elektronikusan a belső intézményi szakmai műhely mappájában kerül elhelyezésre a hospitálás lezárásakor készített feljegyzéssel együtt. A hospitálások dokumentálása céljából jelenléti ív készül. Ezek a dokumentumok a tantestület számára nyitottak. Az órák látogatása szakmai tapasztalatcsere, szakmai módszertan és eszközhasználat bemutatása, nem minősítés céljából történik. A bemutató foglalkozás utáni megbeszélésen először az órát tartó pedagógus mondja el saját reflexióját, majd a látogatók véleményükkel adnak visszajelzést a foglalkozást tartó pedagógusnak, a kompetenciaterületek mentén elemezve azt.

A BSZM dokumentumai elektronikus formában az iskolai hálózat számítógépén elkülönített mappában, nyomtatott formában BSZM címen külön lefüzött mappában találhatóak. A látogatásról a pedagógus hozzájárulásával fénykép, videofelvétel készülhet. A műhely felelőse félévente összegzi, értékeli az elvégzett munkát, amely az intézményi beszámoló részét képezi. Az előző tanévben összesen 28 kolléga tartott bemutató foglalkozást, ebből 15 fő az alsó tagozaton, 13 kolléga pedig a felsőbb évfolyamokon. A foglalkozások tantárgyak szerinti megoszlása nagyon változatos volt. A hospitálások száma az alsóban 88, a felső tagozaton 55 volt. Átlagosan 5 kolléga jelent meg hospitálni egy – egy bemutatóórán. Ideális esetben az órák megbeszélése még az adott napon megtörtént. A legtöbb órát a műhely felelőse, az intézményvezetés tagjai látogatták meg, és rendszeresen hospitáltak munkaközösség-vezetők. Tapasztalatok: A kollégák a kezdeti fenntartások után egyre elfogadóbbá váltak. Jól előkészített, tudatosan megtervezett órákat tartottak, és színvonalas óraterveket készítettek. A hospitálásokon szerzett ötleteket, módszereket felhasználták saját tantárgyi óráikon bővítve és átalakítva azt. A kollégák digitális kompetenciája fejlődött. Önképzési, továbblépési, együttműködési igény szintjük növekedett. A szaktanácsadói látogatások tapasztalatait is beépítették a foglalkozásokba. Törekedtek minél változatosabb értékelési módszerek alkalmazására. Erősödött a hálózati tanulás iránti igényük. Kiemelendő, hogy a BSZM hatására az alsó tagozatos kollégák között példás együttműködés, egymástól való tanulás alakult ki. Ebben a tanévben december végéig a 2-4. évfolyamokon zajlottak le a BSZM bemutatóórái. Összesen 12 foglalkozást tartottak meg a kollégák. Tantárgyak terén nagy volt a

választék, mert láthattak a hospitálók órákat magyar irodalomból, rajzból, angol nyelvből, matematikából, környezetismeretből, testnevelésből. A napközis nevelők tartottak sportfoglalkozást, játékfoglalkozást, és megmutatták, azt is, hogy hogyan készítik el a házi feladatokat a tanulók, illetve hogyan gyakorolnak. Az 1. és 2. osztályos sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő foglalkozását is meg lehetett tekinteni. A hospitálók száma összesen 79 volt. Átlagosan 7-8 pedagógus volt egy- egy foglalkozáson, ami az előző évhez képest nőtt. Elmondható, hogy ez a növekedés az előző év pozitív tapasztalatainak köszönhető, amikor tudatosult a pedagógusokban, hogy a látott módszerek, eszközhasználatok, értékelési minták a saját tanítási óráikon azonnal adaptálhatók, beépíthetők, ezek pedig segítik a későbbi tanfelügyeleti ellenőrzésre, minősítő vizsgára történő szakmai felkészülést. A megbeszéléseken már kevesebb kolléga jelent meg az egyéb munkahelyi elfoglaltságok miatt. De általában 4- 5 fő meghallgatta a bemutatót tartó kolléga önértékelését, és elmondta véleményét a látottakat illetően.